

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

torsdag 19. juni kl. 11.00

(Møte nr. 7 2003)

Møtet ble satt kl. 11.00

Til stede: Ottar Befring (leder), Helge Aske (Steinar Hauge), Harald Mork, Geir Grosberg og Bjarne Undheim

Fra SLF: Haavard Elstrand, Sindre Flø, Tor Erik Jørgensen, Roald Nes, Tora Sandbu

Forfall: Steinar Hauge

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Arbeidsutvalget 03.06.2003 godkjennes med følgende endring i sak 3, side 4: 2. setning i 2. avsnitt endres fra "01.07.2002" til "30.06.2003".

Innhold:

3.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt – Disponering av midler fra posten ”Diverse”	3
4.	Markedsregulering melk – Satser for reguleringslagring 1. halvår 2003	4
5.	Markedsregulering melk – Utredning av spørsmålet om kostnadskompensasjon for reguleringskapasitet i melkesektoren	6

3. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt – Disponering av midler fra posten ”Diverse”

Fagsenteret for kjøtt søker i brev datert 30. mai 2003 om å få disponere kr 288 000 fra posten ”Diverse” til grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen i 2003.

Fagsenteret for kjøtt viser til brev av 16. oktober 2002 med forslag til budsjett 2003. Fra hovedposten Støtte til kvalitets- og avlsarbeid m.m. refereres følgende:

”7.1.11. Den Norske Matfestivalen i Ålesund, grunnfinansiering

Den 3-årige avtalen mellom landbrukets organisasjoner, fiskerinæringen og offentlige myndigheter i Ålesund om grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen går ut i år. Om det skal inngås en ny avtale er foreløpig ikke diskutert felles for landbruket. Vi forutsetter at en grundig evaluering vil gjennomføres før beslutningen tas.

Vi tror det er viktig å ha en arena for profilering og kommunikasjon rundt mat og matfag, og dermed en arena for å fremme omsetningen av landbruksvarer. Om Matfestivalen i sin nåværende form er mest egnet, må vurderes på grunnlag av hensikt, målgrupper, det arrangementstekniske m.m. NM i kjøttfag har vært en viktig del fra oss på arrangementet, opplegget for dette må også vektlegges fra vår side.

Siden denne debatten foreløpig ikke er reist, settes det ikke av midler på budsjettposten, men det foreslås at posten Diverse økes med kr 300 000. Denne posten kan disponeres etter behandling av Arbeidsutvalget.”

Budsjettforslaget ble vedtatt i Omsetningsrådet den 2. desember 2002.

I brev av 22. mai fra Norsk Landbrukssamvirke, opplyses det at den varslede evalueringen av ulike årsaker er blitt forsinket, men at de 4 partene bak avtalen (TINE BA, Norsk Kjøttssamvirke, Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt og Norges Bondelag) går inn for at avtalen videreføres for i år under forutsetning av at evalueringen gjennomføres høsten 2003. En vil så på fritt grunnlag vurdere videre engasjement i Den Norske Matfestivalen fra landbrukets side. Sektoren vil delta med representanter i evalueringsarbeidet.

Saken er vurdert av fagstyret til Fagsenteret for kjøtt, som stiller seg bak forslaget.

Statens landbruksforvaltning slutter seg til de anbefalinger som fagstyret og Norsk Landbrukssamvirke har gjort, og tilrår at søknaden imøtekommes.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 3, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner at Fagsenteret for kjøtt bruker kr 288 000 fra posten ”Diverse” til grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen i 2003.

4. Markedsregulering melk – Satser for reguleringslagring 1. halvår 2003

Arbeidsutvalget behandlet i møte 03.06.03 forslaget til satser for 1. halvår 2003. I forslaget til vedtak ble det imidlertid tatt inn feil forslag til satser slik at vedtaket har blitt feil i forhold til grunnlagsmaterialet. Statens landbruksforvaltning fremmer derfor saken på ny med forslag om at vedtaket omgjøres slik at det blir samsvar mellom innstilling og forslag til vedtak. Det legges opp til at saken behandles i Arbeidsutvalget og Omsetningsrådet i møter samme dag, då neste møte i Omsetningsrådet først er planlagt til oktober. Det er ingen endring i innstillingen for øvrig.

I henhold til § 4 i forskrift for bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren, skal det fastsettes satser til dekning av følgende påløpte kostnader ved lagring av reguleringsprodukter.

Dette er:

- 1 Lagringskostnader
- 2 Overføringskostnader mellom ulike reguleringslager
- 3 Kapitalbinding og øvrige kostnader ved løpende lagring

De kostnadsartene som inngår i pkt.1 er avskrivning og renter til bygninger og maskiner, vedlikehold, energikostnader og forsikringer.

Overføringskostnader (pkt. 2) er kostnader på grunn av ekstra lagerhåndtering ved overføring av reguleringsprodukter fra et lager til et annet for videre lagring. Her kan det godtgjøres for uttak og innlegg med en fast sats pr. kg overført produkt.

Tine BA foreslår satser for 1. halvår 2003 i brev av 19.05.03. De foreslår der å øke den del av satsen som vedrører innlagringskostnader (pkt. 1) med 10 % i forhold til 2002. Dette er første gang denne delen av satsen blir endret siden den ble vedtatt første gang i 1998. De foreslår ingen endring av satsen vedrørende overføring mellom ulike lager (pkt. 2). Statens landbruksforvaltning finner det rimelig at satsen vedrørende innlagringskostnadene justeres slik Tine BA har foreslått, men forutsetter at nærmere dokumentasjon legges fram ved fastsetting av satser for 2. halvår 2003.

Grunnlaget for pkt. 1 og 2 i satsene bygger på gjennomgangen av Tine BA sitt lager på Heimdal, foretatt i 1997/98 før satsene ble fastsatt første gang. Omsetningsrådet har i møte 21.06.02 gitt uttrykk for at det kan være naturlig å vurdere dette grunnlaget på nytt i løpet av 2003. Saken er tatt opp med markedsregulator, som også er enig i at det bør foretas en slik gjennomgang. Statens landbruksforvaltning vil sørge for at saken blir fulgt opp, og vil komme tilbake til en slik gjennomgang på grunnlag av innspill fra Tine BA.

Utgangspunktet for beregning av den delen av satsene som vedrører kostnadene til kapitalbinding (pkt. 3) er de prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.02 og 30.04.03. Det er her lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene til kapitalbinding av varer på reguleringslager beregnet utfra varenes tilvirkningskostnader¹ fratrukket verdien av biprodukter som framkommer i produksjonen. Det er overskudd av melk som råvare som prinsipielt sett skal reguleres, lagring skal derfor godtgjøres etter

¹ Tilvirkningskostnadene er råvare- og produksjonskostnadene som påløper produksjonen av reguleringskvantaene.

varens verdi i sin minst foredlede form. Dette medfører at kostnadsarter som ikke kan knyttes direkte til selve produksjonen av varen ikke er relevante for reguleringsvolumet.

Med utgangspunkt i dette og en rentesats på 5,6 %, fastsatt av Omsetningsrådet 30.04.03, vil vi få følgende satser for reguleringslagring av melkeprodukter for 1. halvår 2003:

	Råvareverdi, kr/ltr	Grunnlag for kapitalberegning kr/kg	Kostnader til kapitalbinding øre/kg/uke	Lagringskostnader, øre/kg/uke	Sats, øre/kg/uke
Hvitost	2,84	36,74	3,96	1,65	5,61
Smør	7,94	23,75	2,56	1,43	3,99
Ekte geitost	2,87	33,94	3,66	2,09	5,75
Tørrmelk	2,61	31,23	3,36	1,10	4,46
Kasein	2,61	82,87	8,92	1,10	10,02
Håndtering ved overføring av produkter mellom reguleringslager: 5,30 øre/kg					

Etterkontroll og etterregning vil kunne forandre grunnlaget for satsene i forhold til den informasjon som er tilgjengelig på satsfastsettelsestidspunktet. I tråd med tidligere signaler i saker til Omsetningsrådet vil behovet for nye korrigeringer som resultat av dette bli vurdert løpende. I forhold til denne aktuelle perioden vil SLF foreta denne vurderingen når etterkontroll og evt. etterregning for perioden er gjennomført. Det vil derfor kunne bli fremmet forslag om korreksjoner.

Med hjemmel i forskrift 28.11.96 for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren § 4 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget omgjør sitt vedtak i møte 03.06.03 og foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

- 1 Det fastsettes følgende satser for lagring av reguleringsvarer i melkesektoren for 1. halvår 2003:

- kjølelagring av hvitost	5,61 øre/kg/uke
- fryselagring av smør	3,99 øre/kg/uke
- fryselagring av ekte geitost	5,75 øre/kg/uke
- tørrlagring av tørrmelk	4,46 øre/kg/uke
- tørrlagring av kasein	10,02 øre/kg/uke
- overføring av reguleringsprodukter	5,30 øre/kg

- 2 Omsetningsrådet gir Arbeidsutvalget fullmakt til å foreta tekniske justeringer av satsene i forhold til resultatene fra etterkontroll/etterregning for den aktuelle perioden.

5. Markedsregulering melk – Utredning av spørsmålet om kostnadskompensasjon for reguleringskapasitet i melkesektoren

Bakgrunn

Arbeidet med ny prisutjevning for melk gjør at det, p.g.a. av den nære sammenhengen mellom prisutjevningen og markedsreguleringen, også er nødvendig å gå gjennom forskriftene på markedsreguleringsområdet. Statens landbruksforvaltning har i samarbeid med Landbruksdepartementet i løpet av siste året gjennomført en omfattende arbeid med å forberede og legge grunnlaget for en ny prisutjevning og utredet virkningen dette har for de øvrige pilarene under markedsordningene. Alle forskriftene som blir berørt av forslaget til ny prisutjevning vil bli sendt på høring 01.09.03. Dette gjelder også de forskriftene som etter omsetningsloven ligger inn under Omsetningsrådets ansvarsområde. På bakgrunn av høringen vil forslag til endringer av forskriftene for markedsregulering i melkesektoren bli lagt fram for Omsetningsrådet 05.12.03.

I prosessen har Tine BA tatt opp spørsmålet om dekning av kostnader for den kapasitet de må ha for å kunne håndtere variasjoner i mottak av melk og utbudet av melkeprodukter i henhold til markedsreguleringen. Denne problemstillingen er ikke en konsekvens av arbeidet med ny prisutjevning, men blir tatt opp av markedsregulator fordi de mener den er av viktig prinsipiell og økonomisk betydning. De ser det derfor som naturlig at dette spørsmålet blir vurdert samtidig med de øvrige endringene av forskriftene.

Statens landbruksforvaltning vil påpeke at spørsmålet om dekning av reguleringskapasitet ikke er nytt. Spørsmålet ble også reist av Tine BA under arbeidet med markedsordningen for melk høsten 1997, men det ble den gangen ikke nærmere utredet. Fokuset på kapital i prisutjevningsordningen for melk har også gitt saken en fornyet aktualitet. Spørsmålet har også vært oppe i kjøttsektoren tidlig på 90-tallet.

Utover skriftlige innspill fra markedsregulator er saken drøftet i flere møter mellom Statens landbruksforvaltning og Tine BA. Den er også lagt fram for styringsgruppen fra LD og SLF vedr. ny prisutjevning. Styringsgruppen ønsket også at saken burde belyses nærmere gjennom en egen utredning.

Nedenfor vil vi kort redegjøre for problemstillingen og til sist foreslå hvordan dette kan følges opp.

2 Nærmere om problemstillingen

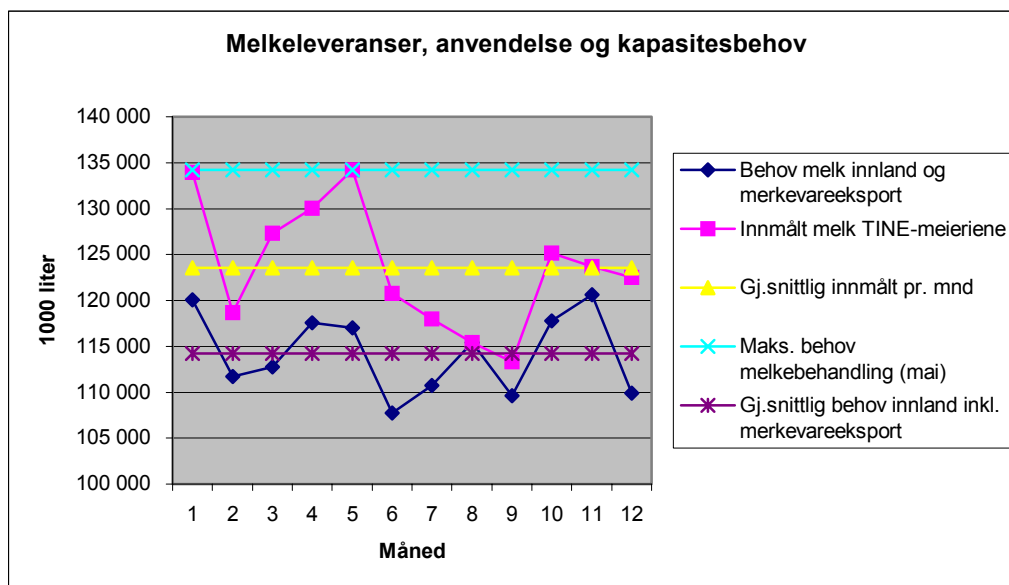
2.1 Årsaker til reguleringsproduksjon

Årsaken til at det er behov for å gjennomføre markedsregulering er manglende samsvar mellom råstofftilgang og råstoffbehov. I melkesektoren har dette, slik Tine BA praktiserer reguleringen i dag, følgende årsaker:

- 1 Sesongvariasjon
- 2 Totalt årsoverskudd
- 3 Høytidsvariasjon (jul, påske)
- 4 Driftsavbrudd hos andre aktører utenfor Tine BA
- 5 Geografiske forskjeller mellom tilgang/behov

På landsbasis var det et i 2001 et årsoverskudd på ca. 120 mill. liter melk som ble reguleringseksportert i form av hvitost og smør. Hovedårsaken til dette er variasjoner i laktasjonskurven gjør at mengde innveid melk varierer gjennom året. For å ha nok melk i alle årets måneder til å dekke innenlandsk etterspørsel etter ferskvarer, samt behov for

råstoff til merkevareeksport og til andre aktører fører dette til en overproduksjon på årsbasis. Av figuren nedenfor framkommer det at i 2001 var august den mest kritiske månedene m.h.p. å kunne dekke råstoffbehovet. Dette fører til at det er liten eller ingen reguleringsproduksjon i denne måneden, mens den er størst i mai måned.

Figur 1. Melkeleveranser og anvendelse gjennom året².

Utover regulering p.g.a. av sesongvariasjon vil det være behov for å regulere p.g.a. variasjoner i forbruket rundt de store høytidene. Dette gjør seg spesielt gjeldende i forbindelse med jule- og nyttårshelgen. Innmålt mengde melk er på dette tidspunktet høyt (jf. figuren ovenfor). Samtidig reduseres salget av ferske produkter. Dette gjør at overskuddet av råstoff i hovedsak vil måtte anvendes til produksjon av tørrmelk, smør og hvitost. Tine BA har beregnet at de må ha en kapasitet på sine anlegg for en reguleringsproduksjon på ca. 460 000 liter melk pr. døgn. Det er da her tatt hensyn til at de trenger ca. 200 000 liter melk til sin egen forretningsmessige produksjon.

Med gjeldende forskrift for forsynings- og mottaksplicht, og slik den praktiseres i dag, framholder Tine BA at de også må ha kapasitet til å kunne håndtere driftsavbrudd hos uavhengige aktører.

Med utgangspunkt i forsyningsplikten leverte Tine BA følgende kvanta til de største aktørene i 2002:

76,4 mill. liter til Synnøve Finden ASA

40,6 mill. liter til Normilk

Til Synnøve Finden ASA varierte leveransene fra 4,9 mill. liter i desember til 7,3 mill. liter i mai, mens leveransene til Normilk varierte fra 2,7 mill. liter i august til 4,1 mill. liter i januar. Til Synnøve Finden ASA var det i 2002 sterkt redusert leveranse i uke 27 og 28, og helt stans i leveransene i en 10 dagers periode i jule- og nyttårshelgen.

Etter forskriften om mottaksplicht har Tine BA mottaksplicht på melk fra norske melkeprodusenter. Dette gjelder også melkeprodusenter som leverer til uavhengige meieriselskap med egne leverandører når det oppstår situasjoner hvor det er behov for at markedsregulator mottar råmelk fra vedkommendes leverandører.

² Figuren omfatter ikke Tine BA sin leveranser til uavhengige aktører som en del av forsyningsplikten.

Dersom det hos et uavhengig meieriselskap med egne leverandører oppstår situasjoner hvor det er behov for at markedsregulator mottar råmelk fra vedkommendes leverandører, må innmelding skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og oppsamling må skje i minimum en periode på 4 uker. Tine BA har ikke praktisert denne innmeldingsreglen særlig strengt. Tine BA mottok 1,5 mill. liter melk fra Q-meieriene i 2002.

Utover det som er en ”normal” situasjon under mottaks- og forsyningsplikten kan det oppstå unormale situasjoner hos en eller flere av de uavhengige aktørene. Dette kan være av typen force majeure eller konkurs. I dag ville dette medføre at Tine BA som markedsregulator på kort varsel måtte håndtere det kvantum melk som uavhengige aktører ikke kan anvende.

Til slutt vil det også kunne oppstå behov for regulering p.g.a. geografiske forskjeller mellom tilgang/behov. Dette løses gjennom supplering av melk fra overskudds- til overskuddsområder. Dette inngår som et eget tiltak i § 9, *Suppleringslevering av konsummelk*, i forskrift 28.11 1996 om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren. Hittil har ikke vært anvendt midler til dette tiltaket fordi beregnede transportkostnader ikke har oversteget egenandelen pr liter levert melk.

Utfra dette kan vi fastslå at det i utgangspunktet kan være behov for å ha kapasitet til å gjennomføre reguleringsproduksjon av følgende årsaker:

- sesongmessige variasjoner
- driftsavbrudd hos uavhengige aktører
- force majeure eller konkurs hos uavhengige aktører
- reguleringsproduksjon ved høytider

2.2 Ulike typer ubenyttet kapasitet

Markedsreguleringen skal skje på råvarebasis og ikke foredlet vare. I prinsippet gjelder dette også melk. Men melk har sterkt begrensede lagringsmuligheter slik at denne i praksis må foredles til lagringsdyktig medium. I hovedsak er dette hvitost, smør og tørrmelk³.

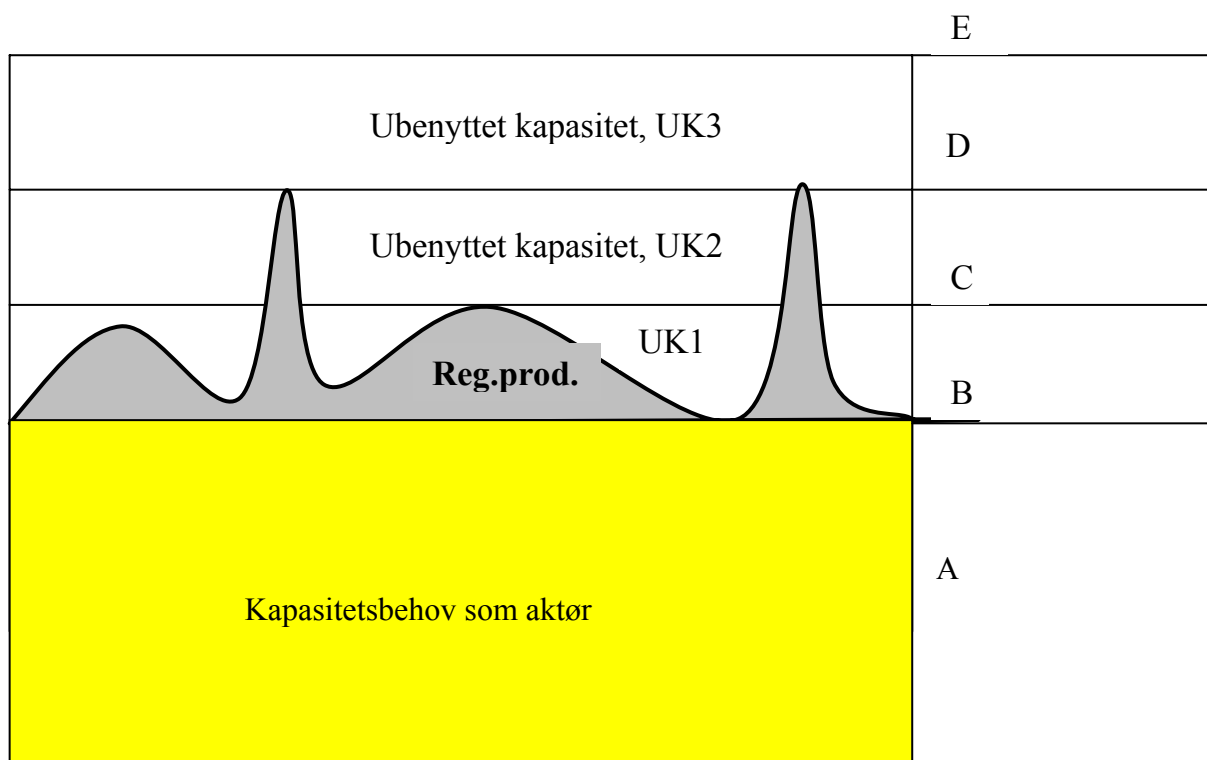
Det forhold at reguleringslagringen av melk må skje på basis av foredlet vare, gjør at markedsregulator, utover å ha tilstrekkelig lagringskapasitet, også må ha tilstrekkelig kapasitet til å produsere det kvantum som må reguleringslagres. Dette gjør at spørsmålet om tilstrekkelig produksjonskapasitet blir relevant.

På grunn av sin mottaksplikt må Tine BA dimensjonere sin kapasitet (anlegg og drift) etter når behovet er størst. Det betyr at deler av Tine sitt produksjonsapparat (anlegg, utstyr og bemanning) vil være ubenyttet i de deler av året der reguleringsbehovet er lavere. Ubenyttet produksjonskapasitet representerer en kostnad for Tine BA. Deres påstand er derfor at kostnadene med å etablere og opprettholde den kapasiteten som er nødvendig for å fylle rollen som markedsregulator må dekkes inn gjennom omsetningsavgiften.

Figuren nedenfor er en forenklet modell som viser ulike kapasitetsbehov. Området mellom A og B viser kapasitetsbehovet som Tine BA må ha som forretningsmessig aktør. Området mellom B og D viser kapasitetsbehovet som er nødvendig for å gjennomføre reguleringsproduksjonen. Denne varierer gjennom året av årsaker som er omtalt ovenfor og vil ha enkelte toppe i høytidene. Om vi tar utgangspunkt i at ansvaret for

³ I tillegg er dette også kasein og geitost

markedsregulering er delt mellom Tine Råvare og Tine Industri (TI) der TI har en operativ forpliktelse, så vil dette innebære at TI også vil måtte ha reguleringskapasitet til å håndtere disse toppene

Figur 2 Ulike typer kapasitet⁴

Når det gjelder dekning av kostnader ved å etablere denne kapasiteten så var dette fram til 01.07.97 utenfor Omsetningsrådets ansvarsområde. Problemstillingen blir hvilke kostnader som påløper ved å opprettholde tilstrekkelig reguleringskapasitet, størrelsen på denne og hvem som skal belastes for disse kostnadene.

Kostnadene som påløper når det ikke foregår produksjon vil bl.a. kunne være faste kostnader knyttet avskrivning og renter, driftsuavhengig vedlikehold, samt manglende utnytting av faste ansatte. M.a.o. både faste og variable kostnadselementer.

Det er i prinsippet relativt enkelt å kunne fastslå behovet for reguleringsproduksjon gjennom året. Utfra normal sesongmessig variasjon så vil Tine BA ha en uutnyttet kapasitet tilsvarende arealet mellom kurven for reguleringsproduksjon og nivå C i figur 3 ovenfor, her benevnt som UK1. Utover å ha kapasitet til å dekke normal sesongmessig variasjon må Tine BA, så lenge all reguleringsproduksjon gjennomføres av Tine BA alene, også ha kapasitet til å ta hånd om reguleringsbehovet ved høytider, og som omtalt foran så har Tine BA beregnet reguleringsbehovet i jule/nyttårshelgen til ca. 460 000 liter melk per døgn. Dette tilsvarer nivå D i figuren ovenfor. Med utgangspunkt i et slikt nivå, og gitt dagens forutsetninger for gjennomføring av markedsreguleringen, vil Tine BA ha en ubenyttet kapasitet tilsvarende arealet mellom kurven for reguleringsproduksjon og nivå D i figur 2 ovenfor, her benevnt som UK1 + UK2. Ledig kapasitet som Tine BA måtte ha

⁴ Kapasitetsbehovet som aktør er her illustrert som fast. I realiteten varierer dette gjennom året som vist i fig 1 side 7

utover nivå D, i modellen benevnt som UK3 er Tine BA sitt eget ansvar og faller utenfor vurderingene her.

Som det framgår av figur 1 varierer kapasitetsbehovet for å dekke Tine BA sitt behov som aktør (innenlandsk salg og merkevareeksport) gjennom året. Med nåværende melkekurve er reguleringsbehovet størst i mai måned. Differansen mellom TI sitt behov og innveid melk er i denne måneden ca 14 mill. liter. Korrigert for leveranser gjennom året til Synnøve Finden ASA og Normilk så tilsier dette at UK1 er relativt begrenset. Utfra prinsippet om at markedsreguleringen skal foregå i forlengningen av markedsregulators totale virksomhet så er det rimelig å anta at Tine BA sine ekstra kostnader som markedsregulator for å kunne håndtere sesongmessige variasjoner av begrenset karakter. I den grad de måtte eksistere bør det ligge incitamentet i systemet for å redusere ubenyttet kapasitet som en følge av sesongmessige variasjoner.

Kostnadene ved ubenyttet kapasitet utover nivå C, dvs UK2, er kostnader som Tine BA i mindre grad har kontroll med, eller kan påvirke. Dette er kapasitet som det i gitte situasjoner vil være nødvendig å ha for å kunne håndtere reguleringsbehov ved høytider.

2.3 Andre forhold

Spørsmålet om dekning av reguleringskapasitet må også vurderes i en helhetlig sammenheng. En del av denne helheten er markedsregulators forsynings- og mottaksplikt. Utformingen av forskriftene knyttet til forsynings- og mottaksplikt har stor betydning for kapasitetsspørsmålet og endringene av disse forskriftene vil bli gjennomgått parallelt og vil bli fremmet for Omsetningsrådet som en egen sak.

Et annet forhold som det også vil være naturlig å vurdere i en helhetlig sammenheng er hvorvidt det bør åpnes for at de uavhengige aktørene skal få delta i markedsreguleringen i en eller annen form med sikte på å redusere behovet for reguleringskapasitet. Dette spørsmålet bør i tilfelle vurderes opp mot konklusjonene som ble gjort av arbeidsgruppen som i 1996 vurderte uavhengige aktørers deltakelse i markedsreguleringen.

3. Videre utredning

Som omtalt ovenfor er det flere spørsmål som det er nødvendig å avklare.

Statens landbruksforvaltning har diskutert videre oppfølging med Tine BA og med andre miljøer, og det er enighet og forståelse for at spørsmålene med fordel kan utredes av et eksternt fagmiljø med nødvendig kompetanse om norsk landbruk generelt og markedsreguleringen spesielt. Statens landbruksforvaltning har vurdert NILF som et aktuelt fagmiljøet og har derfor diskutert problemstillingene med dem. De har sagt seg villige til å påta seg et slikt oppdrag. Tine BA er inneforstått med at Statens landbruksforvaltning gjør bruk av eksternt oppdragstaker til å utrede disse spørsmålene.

Utredningen vil bl.a. måtte:

- 1 Belyse ulike sider ved å åpne opp for å gi kostnadsdekning for reguleringskapasitet hos markedsregulator, herunder de evt. strategiske fordelene/ulempene for markedsregulator av å ha slik ekstra reguleringskapasitet tilgjengelig. De øvrige sektorene bør også vurderes i en slik sammenheng.
- 2 Fremme forslag til en operativ modell for beregning av godtgjørelse, herunder omfanget av nødvendig reguleringskapasitet i melkesektoren.

En modell for beregning av kostnadskompensasjon må, i tillegg til å ta utgangspunkt i nåværende anleggsstruktur, også ta hensyn til framtidige endringer av struktur, samt incitamentet til å minimalisere evt. kostnader til reguleringskapasitet.

En ekstern oppdragstaker bør, innenfor sin ramme, gis anledning til å trekke inn relevante kompetansemiljøer/personer til å bistå under utredningsarbeidet. Det har vært vurdert om det burde oppnevnes en egen styrings- og referansegruppe for oppdraget. Ad. spørsmålet om styringsgruppe vil en foreslå at Statens landbruksforvaltning som sekretariat for Omsetningsrådet ivaretar denne funksjonen. Konkret vil en foreslå at Hans Olav Moen oppnevnes som prosjektleder.

Ad. spørsmålet om referansegruppe mener Statens landbruksforvaltning at det utfra de begrensninger som er gitt i oppdraget at det bør være tilstrekkelig at aktørene ved behov innkalles til drøftingsmøter. Statens landbruksforvaltning mener at et slikt møte er viktigst i starten ved endelig mandatutforming, og også eventuelt for å drøfte foreløpige konklusjoner.

Det er ønskelig at en utredning kan foreligge omtrent samtidig med høringsuttalelsene vedr endringene av forskriftene for markedsreguleringen i melkesektoren. Fristen for høringsuttalelsene er 15.10.03. Det er derfor ønskelig at utredningen er ferdig innen medio oktober 2003.

Statens landbruksforvaltning vil foreslå at oppdraget begrenses oppad til kr 500 000 og at dette dekkes gjennom en bevilgning fra fondet for omsetningsavgiften på melk. Tildeling av oppdrag på over kr 200 000 skal etter gjeldende regler skje på basis av en åpen utlysning. Statens landbruksforvaltning har tatt opp med Landbruksdepartementet spørsmålet om dispensasjon fra denne reglen. Statens landbruksforvaltning sitt forslag om ferdigstilling innen medio oktober 2003 forutsetter at Landbruksdepartementet gir dispensasjon.

Helge Aske la fram følgende merknad til punkt 1 og som Arbeidsutvalget sluttet seg til at Statens landbruksforvaltning skulle innarbeide som en del av utredningen: ”En ber i denne sammenheng om en vurdering av forholdet mellom vilkår m.v. til produsent over avtaleåret, og kapasitetsbehovet for reguleringskapasitet.”

Forslaget til vedtak innebærer et tilsagn om bevilgning som normalt skulle vært fremmet for Omsetningsrådet. Det er viktig at utredningen blir gjennomført nå.

Ettersom neste møte i Omsetningsrådet er fastsatt til 21.10. og ettersom tilsagnet er av begrenset størrelse, legges saken fram for Arbeidsutvalget med hjemmel i Instruks for Arbeidsutvalget § 5.

Med hjemmel i omsetningsloven § 11 gjøres følgende

Vedtak:

- 1 Arbeidsutvalget godkjenner at Statens landbruksforvaltning setter i gang et arbeid med å utrede følgende forhold med bruk av ekstern bistand:
 - foreta en drøfting/gjennomgang av spørsmålet om kostnadsdekning for reguleringskapasitet i melkesektoren som sådan, herunder eventuelle strategiske fordeler/ulempet for markedsregulator ved å ha slik ekstra reguleringskapasitet tilgjengelig. De øvrige sektorene bør også berøres i en slik sammenheng
 - fremme forslag til en operativ modell for beregning av denne type godtgjørelse, herunder vurdere omfanget av nødvendig reguleringskapasitet i melkesektoren.

- 2 Statens landbruksforvaltning gis fullmakt til å utforme et endelig mandat for utredningen etter en forutgående drøfting/høring med aktørene.
- 3 Oppdraget begrenses oppad til kr 500 000, og dekkes gjennom fondet for omsetningsavgiften på melk.
- 4 Utredningen bør ferdigstilles innen medio oktober 2003.

Møtet var slutt kl. 12.00.